

XV. Elixír života

Vltavěnka prohlédla kočky vypnuté na dveřích do kůlny, spočítala kočky a podívala se, má-li jaké ještě na prodej. Vymetla kotce a dala králíkům, i tady se zásoba tenčila.

- Víš co? Ten výkres nebyl dobrý nápad, uložíme ho zpátky do kůlničky, rozhodla, když viděla, jak Ivan sedí celou dobu jako uhranutý.

- Každý nápad nemůže být dobrý, souhlasil, ale seděl dál. Jeho hodinky bez ručiček měřily jinak čas. Díval se, jak se rozednívá, jak se šerí a smráká, a tak dokola, přitom se občas stalo, že hodina byla minutou, anebo obráceně - minuta se protáhla, a byl večer.

Ano, Kalous byl vůl, ale jedna otázka ho trápila: Co tomu říkali rodiče? Ničeho si nevíšmej, radil Theo, ale jak nevidět a neslyšet vlastní matku? Její Theo byl ještě pořád hezký chlap. Udělat jí obecního blba, jak se mu to mohlo stát? To si přece nezasloužila!

Nešetřila pohlavky, kdykoli něco zapomněl a něco spletl, a to se stávalo pořád, ale tresty se jí vracely jako bumerang. Skoro to vypadalo, že to byl on, kdo se napráhl tak, až se jí pokřivil úsměv a obličej předčasně zestárl a seschl. Do výstřihů, kterými mátlu hlavu učitelovi i kamarádům, náhle neměla co nabídnout.

Ne že by se rád nevrátil do doby, kdy se s ním chlubila a předváděla ho jako cvičené zvíře. Nikdy si nepřál, aby se za něj musela červenat, a docela rád by dál jezdil po turnajích a sbíral medaile. Jenže tohle nebylo v jeho moci.

- A co Vlažná? Vlažná k vám chodí...?

Neviditelné ručičky na jeho cibulích se rozběhly pozpátku jako pominuté, Ivan přitrouble kývl a učitel Kalous si udělal poznámku.

- Kam koukáš? Na podzim si mi udělal čtyři nové budky, podívej. Ze všech už vylítaly mladý...

Vltavěnka vysekala trávu okolo drandy až do míst, kde se loučka začala svažovat prudce dolů, opřela se o kosu a poslouchala špačky.

- Prší! zavolala na ně, aby je poškádlila, a dívala se, jak poplašeně zapadají do korun keřů. Z třešní už zase nebude nic, ale co se dá dělat, tohle jí nevadilo. To měla vynahrazené jinak. Když na jaře všechny ptáčnice naráz rozkvetly tak, že to z verandičky vypadalo, jako by stráž byla pod sněhem nebo přinejmenším v peřinách, a v létě, když stromy obsadila hejna kamarádů špačků, nebyla to snad mnohonásobná odměna?

- Jo, špačky mám taky rád... Ale Vlažnou, tu nesnáším ještě dneska...

Ivan uškubl stéblo a nervózně přežvykoval. Z té ženské cvo-kařil. Chytl ho z ní rapl, sotvaže jenom zahlíd její hučku.

- Tady ho máte, je úplně v pořádku, v prvotřídní kondici...

Pro matku Vlažná znamenala hrozbu odnětí finančního pří-
davku, tohle ho bavilo, tady měl rozhodně vrch. Krom toho se těšil na svačtinu, ale z té obvykle mnoho neměl.

- Ujišťuju vás, že normálně je docela při chuti...

Vždycky o něm mluvily tak, jako by v místnosti nebyl, nebo přinejmenším nerozuměl. Vyvolávalo to v něm takový zmatek, že nemohl polykat a všechno mu padalo od pusy.

Vltavenka se uchechtla. Tomuhle rozuměla. Seděla u Juliše, záda jako pravítko, hrud' vypnutou, lokty mírně od těla. Naštěs-
tí Fediov miloval krémové věnečky a kremrole potopené na obou koncích v čokoládě tak, že si jejich rozpaků ani nevšiml.

- Tak se mi zdá, že bys chtěl odloupnout čas jako březovou kůru. Tohle je nebezpečný, s tím si nehraj. Vim, vo čem mluvím, zafilozofovala, ale Ivana strhla hra na dobré časy tak, že neslyšel.

Vlažná na něm obvykle pod povrchní čistotou brzy objevila zanedbanost, tohle jí natrvalo nemohlo ujít. Kladla mu otázky, kterým nerozuměl a které ho mátl. V noci ho z jejích návštěv chytl fantas a nakonec se vždycky zpotil, ale matka ho z vý-
chovných důvodů v počuraném nechávala naschvál. Tomu se časem naučil rozumět, za to si mohl sám, ale byly věci, na nichž vinu nenesl.

- To je pořád tak flegmatický? Vemte ho občas do kina, co já vím, možná na loutkové představení... Lůžko má v pořádku?

Otázka musela padnout. Matka uraženě rozhodila kovovou konstrukci, ze které teď na všechny strany vyčuhovaly a padaly polštář a deka.

- Převlíkám, to se ví, že převlíkám, ale nemůžu převlíkat každý den...

- Děkuju, to stačí! Vlažná znechuceně ohrnula rty.

No to by prosil! I kdyby mu chtěli koupit pořádnou postel, bránil by svou skládačku jako lev.

Matka rozhodnými, zlostnými pohyby paží uhladila a zatáhla deku. Několika pádnými ranami zprava zleva natrásla polštář, ale to už nevydržel a vyběhl z pokoje.

- S tím chlapcem se něco děje... Vlažná zaklapla kufřík, zprávu napíše v kanceláři.

- Chce mě týrat, to je celé, matka odkopla židli a obrovská velryba času Ivana vyplivla upoceného u chatky pod Ždáňskou horou.

- Podívej, jižní vítr. Tenhle májovej s sebou nosí deštík...

Vltavenka právě chodila s nasliněným prstem – odtud to nefoukalo a odtud taky ne, vystrkovala ukazovák do světových stran a pochvalovala si.

- Jižní vítr, to bude déšť. Útěšlivej, vonnej deštík, takovej nevadí ani špačkům... Kolik máme hodin?

- Každopádně hodně... Ivan sáhl do kapsy pro cibule s amputovanými ručičkami a odklopil víčko.

- Skoro mám pocit, že se dnes nebude večeret.

- A vidíš, zase ses zmejlil, zaradovala se Vltavenka a odklopila kastrůlek.

- A máš taky vidličku?

- Nekafrej a jez!

Hned první sousto se Ivanovi zaseklo a druhé už nepožřel.

- Kočka, nebo králík? Ale pravdu!

- A kdyby králík?

- Já jsem to věděl! Já jsem to věděl!

Ivan vyskočil a brada se mu klepala. Bylo to pořád stejné. Krmil je. Nosil jim nejsladší jetel a na pastvě kravkám od huby utrhoval nejvybranější sousta. Králíci ho milovali a tulili se k jeho ruce. Masíroval jim nafouklá břicha a pak... Pak mu nezbývalo než se dívat, jak Vltavenka pěkně do hladka brousí kožky smírkovým papírem, jak je maže a napájí tukem, aby zvláčněly. Jaká v tom byla logika?

- Si srab! Jen se zakousni, než mi zkazíš chuť.

- Nemůžu...

- Neblbni! Tohle je Mráček, vypravila konečně stísněně, když se dost naošívala. A protože se Ivan pořád tvářil nevěřičně, zlostně vybuchla:

- Zase sem ho přistihla! Utrápil k smrti dalšího špačka! Povídám - eště jednou, Mráčku, a pudeš na pekáč. Ale ne a ne si to zapamatovat...

Vltavěnka měla kočky ráda všechny stejnou měrou - jako svoje děti, aspoň to říkala, koneckonců byly i její živobytí, ale Mráček jí přirostl k srdci přece jen o maličko víc. Špačkovi nebylo pomoci, pohřbila ho, jak se patří.

- Spravedlnost musí být. Jak by k tomu přišly ty druhý. Krom toho - nebezpečná věc, ztratit respekt v takovym harému.

Vltavěnka přiklopila kastrůlek, nutit se nebude, zítra je taky den, a zapleskala bosýma nohama. To bylo znamení pro kočky. Začaly se sbíhat ze všech stran, Vltavka se pohodlně natáhla a nastavila jim chodidla. Tohle byl projev královské přízně, ale dobře to dělalo všem.

- Co kdybys mi vyprávěla o Vánocích? zaškemral Ivan.

Teď byla na to správná hodinka, ale Vltavěnka jenom zavrtěla hlavou, her na dobré časy měla dneska tak právě dost.

- Víš, že tu máš blechy? řekl tedy, když se dost naošíval.

- Mam, přiznala pyšně.

- Ale postěžuj si Husíkovi. Pořád mu říkám, že na něj zavolám dezinfektáře Stehlíka, ale dělá si z toho jak z loňskýho sněhu...

K nim chodil dezinfektář bez dlouhodobějšího výsledku tak dvakrát do roka. Fediov nepřestával oplakávat časy, kdy dámy nosívaly slušivou kožešinku coby lákadlo. Praktický zvyk.

- Vší mám myslím taky... Ivan zalovil v kapse, vytáhl drobnou plochou lahvičku a postříkal si hlavu.

- Co je to? Kolínská? Kdes to ukrad? Smrdíš jako nějaká tetka!

V dětství jí Máša čistila hlavu petrolejem a na noc balila do šátku a igelitu, zapáchala pak na dálku několik dnů a hlava ji páli-la, jako by hořela. Jediný Fediov vši nikdy neměl.

- Jenže tvůj Fediov neměl vlasy...

To byla pravda. Pamatovala si, když ještě nosil řídkou ulízanou patku. Taková přehazovačka to byla, ale o tomhle šprýmovat si mohl dovolit nanejvýš on sám, vlasy byly nedotknutelné. Trápily

ho skoro tolik jako problémy s váhou... Usmála se. I tohle je spojovalo! Pokud si vzpomínala, nikdy to nedotáhl na víc než slabých šedesát dva kilo, když ztratil padesát deka, běžel k lékaři.

- Tolik ti ublížil - a pořád na něj myslíš! zavycítal Ivan.

- Ublížil neublížil, já jemu taky! A slez dolu! Kdo ti už zase dovolil na uhlák? rozkřikla se a Ivan zaražený výbuchem se odplížil k Husíkovi a uraženě mlčel.

Vltavka sklidila ze stolu, s tímhle nikdy moc práce nebylo. Rachotila na kamínkách a na polici, všechny cukřenky, krabičky a pikslíčky odklopila, všechny tajné skrýše poodkrývala, nikde nic. Ještě před časem mívala venku v kádích vždycky naložené a nasolené do zásoby nějaké kůže, ale od té doby, co přestala pomáhat u sedláků, se rezervy pořád jen tenčily.

- Sme na dně, oznámila konečně. A když Ivan nereagoval, vyjádřila to pádněji:

- Nedá se nic dělat, pudeš prodávat kočičí sliny!